

MỤC LỤC

A. PHẦN MỞ ĐẦU

I. Lí do chọn đề tài	Trang 1
II. Mục đích nghiên cứu	Trang 2
III. Phương pháp nghiên cứu	Trang 3
IV. Kết quả cần đạt.....	Trang 3
V. Phạm vi đề tài	Trang 4

B. NỘI DUNG ĐỀ TÀI

I. Cơ sở lí luận và thực tiễn

1. Cơ sở lí luận	Trang 4
2. Cơ sở thực tiễn	Trang 4

II. Biện pháp tiến hành:

1. Giúp học sinh chuẩn bị tiết ôn tập ở nhà qua phần mềm trực tuyến olm.vn hoặc qua các video nhóm gửi zalo	Trang 5
2. Học sinh giữ vai trò dẫn dắt trong các tiết ôn tập	Trang 6
3. Tổ chức tiết ôn tập theo hình thức trải nghiệm: Làng vui chơi- Làng ca hát trên lớp.....	Trang 9

III. Giáo án minh họa

IV. Kết quả thực hiện.....

C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....

I. Kết luận	Trang 17
II. Khuyến nghị:.....	Trang 17
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	Trang 18

A. PHẦN MỞ ĐẦU

I. Lí do chọn đề tài:

Tiết ôn tập Ngữ văn là một trong những tiết học cần một cái nhìn tổng quát, hệ thống được các kiến thức đã học và nó đòi hỏi học sinh phải biết cách tổng hợp để lĩnh hội tri thức. Một vấn đề băn khoăn được đặt ra là làm sao lồng ghép một tiết dạy để khéo léo kết hợp phát huy năng lực tự học, tự quản lí của học sinh để không còn nhàm chán, hình thức trong tiết ôn tập - một tiết mà học sinh không mấy hứng thú với việc học bởi lượng kiến thức tương đối nhiều nhưng lại có vai trò vô cùng quan trọng trong việc tổng hợp, tích lũy kiến thức góp phần kiểm tra, đánh giá quá trình học tập của các em học sinh ở những tiết học trước đó, đồng thời áp dụng những kết quả học tập vào thực tế - xã hội.

Trong chương trình Ngữ văn THCS, tôi nhận thấy để dạy – học có hiệu quả các tiết “Ôn tập - tổng kết” trong sách giáo khoa Ngữ văn THCS nói chung là một việc rất khó. Bởi ôn tập – tổng kết – kiểm tra - đánh giá là khâu hoàn thiện quá trình giáo dục. Kiểu bài Ôn tập – Tổng kết giúp HS rèn luyện kĩ năng hệ thống hoá kiến thức cơ bản trong từng phân môn . Vì thế nó đóng một vai trò rất quan trọng trong chương trình .. Chính vì vậy vấn đề đặt ra ở đây là làm thế nào để đảm bảo nội dung cần phải đạt được vừa tạo hứng thú, yêu thích, vui vẻ, phát huy tính tích cực chủ động của HS để các em không nhàm chán với tiết ôn tập Ngữ văn bởi nó đòi hỏi lượng kiến thức tổng hợp của nhiều bài học trên lớp. Trong chương trình THCS phần chương trình ngữ văn THCS phần ôn tập gồm các tiết cụ thể như sau:

Lớp 6	Lớp 7	Lớp 8	Lớp 9
Tiết 53: Ôn tập truyện dân gian	Tiết 67: Ôn tập văn bản biểu cảm	Tiết 38: Ôn tập truyện kí Việt Nam	Tiết 42 : Tổng kết từ vựng (Từ đơn, từ phức...)
Tiết 54: Ôn tập truyện dân gian	Tiết 68: Ôn tập tác phẩm trữ tình	Tiết 59: Ôn luyện về dấu câu	Tiết 43: Tổng kết từ vựng (Từ đồng âm, từ đồng nghĩa...)
Tiết 114: Ôn tập Tiếng Việt	Tiết 69: Ôn tập TV	Tiết 63: Ôn tập Tiếng Việt	Tiết 48: Tổng kết từ vựng (Sự phát triển của từ vựng...)
Tiết 117: Ôn tập truyện kí	Tiết 129: Ôn tập văn học	Tiết 91: Ôn tập về văn bản thuyết minh	Tiết 52: Tổng kết từ vựng (Từ tượng thanh, từ

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGŨ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

			trạng hình...)
Tiết 119: Ôn tập văn miêu tả	Tiết 130: Ôn tập văn học	Tiết 99: Ôn tập về luận điểm	Tiết 59: Tổng kết từ vựng (Luyện tập tổng hợp)
Tiết 130: Ôn tập dấu câu	Tiết 131: Ôn tập TV	Tiết 125: Tổng kết phần Văn	Tiết 68: Ôn tập Tiếng Việt
Tiết 131: Ôn tập dấu câu (tiếp)	Tiết 132: Ôn tập TV	Tiết 126: Tổng kết phần Tiếng Việt	Tiết 78: Ôn tập phần TLV
Tiết 133+134: Tổng kết phần TLV	Tiết 133: Ôn tập TLV	Tiết 131 – Tổng kết phần Văn (tiếp)	Tiết 79: Ôn tập phần TLV (tiếp)
Tiết 135: Tổng kết phần TV	Tiết 134: Ôn tập TLV	Tiết 132 – Ôn tập phần Tập làm văn	Tiết 80: Ôn tập phần TLV (tiếp)
		Tiết 133 – Ôn tập phần Tập làm văn	Tiết 129: Ôn tập về thơ
			Tiết 133: Tổng kết phần văn bản nhật dụng
			Tiết 138: Ôn tập phần Tiếng Việt
			Tiết 142: Tổng kết về Ngữ pháp
			Tiết 148: Ôn tập về truyện
			Tiết 153: Tổng kết phần văn học nước ngoài
			Tiết 157: Tổng kết phần TLV

Để đạt được những yêu cầu đó, với kinh nghiệm của người GV qua nhiều năm giảng dạy luôn tìm tòi, trao đổi cùng đồng nghiệp, tôi xin được trình bày một trong những cách thức tổ chức hoạt động dạy – học của phương pháp dạy học phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo của HS mà tôi đã và đang thực hiện và thấy kết quả có nhiều tiến triển. Đó là : **“Một vài biện pháp giúp học sinh yêu thích tiết ôn tập Ngữ văn ở trường THCS”**

II. Mục đích nghiên cứu:

Dựa trên những phương pháp dạy học hiện đại, đưa ra và chọn lọc những phương pháp dạy học hiệu quả nhất cho mình và cho mọi người nhằm:

- Giúp giáo viên và học sinh THCS có thêm tài liệu tham khảo để xây dựng giáo án và giảng dạy Ngữ văn tốt hơn. Áp dụng những phương pháp dạy học mới vào đúng đối tượng học, đúng tình hình của trường, lớp.
- Phát triển năng lực của từng học sinh để các em không cảm thấy sợ hay chán học văn, có niềm say mê, yêu thích môn học.
- Từng bước rèn luyện những kỹ năng phù hợp lứa tuổi THCS trong các giờ học để các em vừa học kết hợp với hành.
- Bổ sung kiến thức đang học cho học sinh, thay đổi hình thức học tập nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh trong nhận thức và rèn luyện bản thân.

III. Phương pháp nghiên cứu:

Để nghiên cứu nội dung này tôi đã sử dụng một số phương pháp sau đây:

- Lắng nghe tâm sự của một số học sinh trong trường giải thích vì sao mình sợ học Ngữ văn
- Thường xuyên cập nhật những phương tiện thông tin đại chúng để bắt kịp thời đại, tìm tòi những phương pháp dạy học mới theo xu hướng hiện đại.
- Phân tích và tổng hợp
- Suru tầm tư liệu: Các tài liệu có liên quan đến phát triển năng lực học sinh và rèn luyện kỹ năng sống cho học sinh, tài liệu bồi dưỡng thường xuyên cho giáo viên, các tạp chí...
- Trò chơi
- Phương pháp quan sát học sinh trong các giờ dạy của đồng nghiệp nhằm kiểm tra các nội dung liên quan.
- Các kinh nghiệm rút ra trong từng tiết dạy bài ôn tập
- Kiểm tra, đánh giá việc học tập của học sinh khi ở nhà qua một số phần mềm học trực tuyến

IV. Kết quả cần đạt:

Sau hơn mười năm dạy học Ngữ văn theo chương trình mới và đặc biệt với việc từng bước tìm tòi để giúp các em học sinh không còn sợ môn Ngữ văn nói chung và các tiết ôn tập nói riêng thì tôi thấy học sinh trong từng tiết học đã chủ động hơn trong việc nắm bắt kiến thức, các em tích cực tham gia vào các hoạt động trong tiết học, tham gia đóng góp xây dựng bài hơn, không khí lớp sôi nổi hẳn lên vì các em làm việc độc lập, suy nghĩ, thảo luận, trình bày ý kiến trước lớp, phát huy khả năng tư duy và sáng tạo của bản thân mình. Đây là điều mà cả giáo viên và học sinh hiện nay và mai sau đang hướng tới.

V. Phạm vi đề tài:

Trong cấu trúc nội dung chương trình sách giáo khoa Ngữ văn THCS tôi xin lấy nội dung một tiết ôn tập Ngữ văn trong chương trình Ngữ văn 6 để trình bày.

B. NỘI DUNG ĐỀ TÀI

I. Cơ sở lí luận và thực tiễn.

1. Cơ sở lí luận

Thời đại công nghệ 4.0 đã tạo những cơ hội mới trong cách tiếp thu và dạy học Ngữ văn nói chung và các bài ôn tập nói riêng nhưng cũng đặt nhà giáo trước thách thức mới. Vậy nhà giáo làm gì trước tình hình đó? Theo tôi trước tiên người giáo viên phải làm chủ được môi trường công nghệ thông tin và truyền thông mới, người giáo viên không chỉ thực hiện chức năng dạy học, giáo dục mà còn là một nhà khoa học, nhà văn hóa, nhà đạo đức, nhà tâm lý, nhà hoạt động xã hội... góp phần đổi mới giáo dục, giúp học sinh định hướng cách học hiện đại để vừa phát triển được năng lực ở các em vừa giúp các em có các kỹ năng cần thiết trong cuộc sống. Lứa tuổi học sinh THCS đã có khả năng tự lập cao, thích được thể hiện bản thân, háo hức sáng tạo. Chính vì vậy nếu không đổi mới dạy các tiết ôn tập trên lớp thì trong các tiết này học sinh sẽ rất sợ học văn, không phát huy được tính tích cực của học trò, không khí lớp học sẽ trầm, không sôi nổi, học sinh sẽ không có nhu cầu nói và thậm chí học sinh sẽ càng chán học văn vì sự nhàm chán của môn học. Chính vì vậy tôi đã cố gắng tìm tòi những cách thức khác nhau để làm sao cho tiết ôn tập Ngữ văn trên lớp trở nên nhẹ nhàng, gần với thực tiễn và học sinh được vừa học, vừa chơi.

2. Cơ sở thực tiễn:

Trong quá trình dạy các tiết ôn tập Ngữ văn có những thuận lợi sau:

- Dạng bài ôn tập – tổng kết là dạng bài ôn lại kiến thức đã học nên HS phần nào có sẵn một số vốn kiến thức để tiếp nhận.
- Đây là dạng bài có tính chất khái quát tổng hợp nhằm củng cố kiến thức chứ không phải là khám phá tri thức.

Bên cạnh những thuận lợi đó thì với các tiết ôn tập khi dạy ở trường tôi vẫn có những khó khăn sau:

- Những bài ôn tập - tổng kết là dạng bài vừa ôn tập tổng kết cho nội dung chương trình đang học vừa ôn tập tổng kết hệ thống hoá kiến thức cho cả chương học, do vậy lượng kiến thức khá nhiều trong một tiết học. Vì thế nếu không có sự chuẩn bị chu đáo về phía người dạy lẫn người học sẽ khó đảm bảo yêu cầu cần đạt

- Khả năng tư duy khái quát tổng hợp và khả năng tiếp nhận hệ thống hoá kiến thức ở HS không đồng đều, thời gian giữa tiết cung cấp kiến thức và tiết ôn tập tổng kết lại quá xa, nên phần lớn HS ôn tập tổng kết kiến thức cũ còn lộn xộn, không theo một hệ thống mạch lạc.
- Tâm lí HS thường thích khám phá và cũng rất chủ quan . Vì thế tiết ôn tập - tổng kết nếu GV không nhận thức đúng tầm quan trọng, tiết dạy dễ gây ra sự nhàm chán HS tiếp nhận kiến thức một cách thụ động, không tạo được sự hứng thú, phát huy tính tích cực của HS.
- Thực tế giảng dạy những tiết ôn tập - tổng kết thường rất nặng nề cả về phía người học lẫn người dạy .

Từ hiện trạng trên, tổ Xã hội của nhà trường đã thực hiện các chuyên đề theo từng tháng, đi sâu vào việc phát triển năng lực học sinh trong từng tiết dạy ôn tập Ngữ văn. Nhận thức được điều này bản thân tôi - một giáo viên giảng dạy văn được mười năm, được đào tạo qua trường, lớp, với sức trẻ, sự tìm tòi học hỏi kinh nghiệm, và đặc biệt qua tập huấn tôi đã tìm tòi, nghiên cứu để thực hiện điều suy nghĩ của riêng bản thân mình về “ *Một vài biện pháp giúp học sinh yêu thích tiết ôn tập Ngữ văn ở trường THCS*” nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy Ngữ văn trong trường THCS, góp phần tạo cho học sinh môi trường học tập thoải mái, hứng thú, kích thích sự sáng tạo của học sinh. Và đặc biệt giúp các em phát huy được năng lực của bản thân mình và rèn luyện được kĩ năng sống trong học văn để học đi đôi với hành, lý luận gắn với thực tiễn.

II. BIỆN PHÁP TIẾN HÀNH

Tôi đã tiến hành thiết kế thử nghiệm một số biện pháp tạo hứng thú cho học sinh trong các tiết dạy ôn tập Ngữ văn. Vì vậy, tôi xin đưa ra một số phương pháp và biện pháp cụ thể mà tôi đã trải nghiệm như sau:

1. Giúp học sinh chuẩn bị tiết ôn tập ở nhà qua phần mềm trực tuyến olm.vn hoặc qua các video nhóm gửi qua zalo

- Về phía giáo viên: Bản thân tôi thấy rằng tự học có vai trò vô cùng quan trọng trong thời đại công nghệ thông tin phát triển như vũ bão như hiện nay. Tự học nhằm phát huy tính tự giác tích cực để hoàn thành nhiệm vụ học tập của học sinh trước khi đến lớp. Do đó, chúng ta tổ chức tốt việc tự học cho học sinh thông qua việc giao bài và thảo luận trực tiếp với lớp tôi dạy trên phần mềm olm.vn hoặc qua video gửi qua zalo cho cả lớp. Tôi đã lập danh sách lớp học và thảo luận trực tuyến trên trang olm.vn vào mỗi 8h tối. Tôi đã giao bài tập làm ở nhà để các em tự tìm tòi kiến thức và báo cáo trên lớp ở tiết học sau. Các em trong quá trình tìm hiểu có thể tương tác online với giáo viên trên phần mềm học trực tuyến olm.vn để tôi có thể giải đáp thắc mắc của các em học sinh trước khi

tiến hành tiết ôn tập trên lớp. Hoặc tôi quay video hướng dẫn cách soạn bài ở nhà rồi đưa lên zalo nhóm. Các em chỉ việc mở ra đọc và hoàn thành bài soạn ở nhà. Các em có thể tương tác trực tiếp với giáo viên hoặc đặt ra các câu hỏi chung còn băn khoăn. Điều này là việc học của không chỉ học sinh đó mà các học sinh khác cũng có thể vào trả lời giúp bạn trước khi giáo viên chốt lại câu trả lời.

- Tôi cho điểm những học sinh có tương tác tốt và tìm được những tài liệu tốt phục vụ cho bài giảng của mình.

* Về phía học sinh:

Thông qua việc học trực tuyến các em rèn cho mình khả năng làm việc độc lập, tự làm bài, tự kiểm tra kết quả học tập của mình một cách trực tiếp. Tức là “tự thân vận động” để tìm hiểu tri thức đó. Có vướng mắc gì các em online trực tiếp với giáo viên để nhờ hỗ trợ trong các tiết ôn tập. Ngoài ra các em có nhiều thời gian tìm hiểu thông tin và gửi lên trang những tài liệu các em tìm được. Như thế là cả lớp cùng đọc được tài liệu đó chứ không riêng gì một học sinh. Và lớp sẽ lập được kho tài liệu riêng hỗ trợ cho việc chuẩn bị bài ở nhà.

2. Học sinh giữ vai trò dẫn dắt lớp trong các tiết ôn tập

Trước đây đối với các tiết ôn tập tôi vẫn là người dẫn dắt các con đi đến kết quả ôn tập khiến lớp học đôi khi trầm, học sinh lười giơ tay phát biểu, ít tương tác với giáo viên. Nhưng giờ đây trong các tiết ôn tập sau khi hướng dẫn học sinh học online ở nhà qua phần mềm trực tuyến thì thời gian ôn tập trên lớp tôi để cho học sinh tự dẫn dắt các bạn theo nội dung bài ôn tập đã chuẩn bị của nhóm. Các bạn dẫn chương trình chịu trách nhiệm giới thiệu, tương tác với các bạn học sinh trong lớp và với thầy cô giáo trong tiết ôn tập một cách khéo léo.

Điều này giúp học sinh học độc lập, chủ động trong lĩnh hội tri thức. Nó giúp học sinh phát triển được sự sáng tạo, phát triển được năng khiếu của mỗi học sinh. Nó giúp cho tiết học trở nên nhẹ nhàng, vui vẻ, tạo không khí học tập tích cực, tạo sự hứng thú trong học Ngữ văn. Nó giúp học sinh sáng tạo và phát triển tư duy. Nó giúp phát triển năng lực chung và năng lực riêng của từng học sinh về trí tuệ, kiến thức, sự tổng hợp, quan sát, lãnh đạo, điều khiển... của từng học sinh trong lớp. Nó giúp phát huy được tính tự giác, chủ động, sáng tạo, tích cực trong học Ngữ văn. Chính vì nhận thức được điều đó, trong các tiết ôn tập Ngữ văn thay vì tôi lên lớp cả 45 phút sau đó hướng dẫn học sinh ôn tập thì bây giờ việc lên lớp là của các bạn học sinh trong lớp luân phiên nhau trong các tiết ôn tập của năm. Với việc học sinh hóa thân thành những hướng dẫn viên du lịch hay những MC đài truyền hình đến một làng văn hóa... sẽ giúp các em tự tin và

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGŨ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

trở nên thu hút nhằm tạo bầu không khí vui vẻ, không căng thẳng cho tất cả lớp trong tiết học. Đồng thời điều này cũng đòi hỏi các em phải rèn luyện bản thân mình từng bước khi đứng trước tập thể lớp. Thể hiện như thế nào trước đám đông, nói những gì, phải chuẩn bị những gì khi lên trước lớp được tôi luân phiên học sinh từng tiết nên đã rèn được cho cả những học sinh trước kia vốn nhút nhát, lười phát biểu.

Sau đây là một chương trình mà một nhóm đã chuẩn bị cho hai bạn học sinh lên dẫn chương trình trong tiết Ôn tập Ngữ văn tôi đã thực hiện trên lớp:

Người dẫn	Nội dung dẫn
Vân Khánh	- Các bạn nam thanh nữ tú ơi! Hôm nay tôi rất vui được về hội làng vui chơi- làng ca hát chúng ta để phỏng vấn, hát, giao lưu và xem những bức tranh, những vở kịch của làng ta về văn học dân gian Việt Nam. - Đầu tiên mời các bác cùng hướng lên sân khấu thưởng thức giai điệu ngọt ngào làng quê ta qua bài hát “Làng ta mở hội ” (bắt nhịp) - Sau đây, tôi xin trân trọng giới thiệu: Đến với hội làng vui chơi- làng ca hát ngày hôm nay là sự có mặt của cô giáo bộ môn Ngữ văn trong làng và 2 bạn sinh viên xuất sắc trong làng sẽ giúp chúng ta chốt lại những kiến thức và chọn ra đội thi xuất sắc nhất. Đề nghị các bạn cho một tràng pháo tay nào!
Hiếu	. Trước khi mời đội Thánh Gióng và đội Thạch Sanh lên trình bày, các bạn cho tôi biết: Chúng ta đã học những thể loại truyện dân gian nào? - Gọi 1 bạn
Vân Khánh	-Nhu vậy chúng ta đã vừa nhắc lại 4 thể loại truyện dân gian đã học: Truyền thuyết, truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn và truyện cười. - Tiếp theo tôi mời 2 đội lên thuyết trình khái niệm thế nào là truyền thuyết, truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn, truyện cười. - Đội Thánh Gióng: Truyền thuyết- truyện cổ tích - Mời bạn Đại diện cho nhóm 1 - Cảm ơn đội bạn đã chuẩn bị bài rất chu đáo, cả lớp hãy cho các bạn một tràng pháo tay nào ? - Sau đây tôi mời đội Thạch Sanh lên trình bày về truyện ngụ ngôn – truyện cười. - Đội Thạch Sanh các bạn chuẩn bị bài cũng rất cẩn thận, cả làng cho các bạn một tràng pháo tay nào? - Các bạn khác có nhận xét, bổ sung gì thêm cho hai đội không? - Gọi 1 bạn - Cảm ơn bạn.

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGỮ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

	Sau đây xin mời cô giáo lên nhận xét và chốt kiến thức. Cô nhận xét và chốt trên sơ đồ tư duy, ban giám khảo cho điểm hai đội Chúng ta sẽ tiếp tục cuộc thi
Hiếu	Cảm ơn cô giáo, các bạn ơi, các bạn có muốn chơi trò chơi không ạ? Trò chơi của chúng mình là một trò chơi tiếp sức Luật chơi như sau: - Làng mình sẽ chia ra làm hai đội chơi, mỗi đội 4 bạn - Trong thời gian 2 phút các bạn sẽ phải thay phiên nhau lên đính và dán tên các truyện và nội dung ý nghĩa câu chuyện đã được học ứng với các bức tranh của chúng tớ sao cho đúng. Đội 1: Mời 4 bạn... Đội 2: Mời 4 bạn... Các bạn có một phút chuẩn bị 1 phút bắt đầu Hết giờ chuẩn bị Các đội đã sẵn sàng chơi chưa? 2 phút bắt đầu Các bạn ở dưới hãy cổ vũ cho đội của mình đi a Mời các bạn về chỗ Các bạn khác nhận xét Mời cô giáo chốt và trao quà cho đội chiến thắng
Vân Khánh	Hái hoa dân chủ là một trò chơi vô cùng quen thuộc với các bạn trong làng chúng ta mỗi dịp lễ hội. Tôi tin là sẽ có nhiều điều bất ngờ và thú vị trong trò chơi này. Vậy ai có thể giới thiệu cách chơi cho các bạn trong lớp nào?
Hiếu	Mời bạn....
Vân Khánh	Bạn nói đúng rồi đấy! Chúng ta sẽ mời các bạn lên hái hoa. Mỗi bông hoa ứng với một câu hỏi. Nếu trả lời đúng, bạn sẽ được một phần quà. Còn trả lời chưa chính xác thì có thể xin cứu trợ từ bạn của mình. Xin các bạn một tràng pháo tay cho trò chơi: “Vui cùng Hái hoa dân chủ”
Hiếu	Mời bạn! Câu hỏi của bạn số mấy?
Hiếu	Đọc câu hỏi
Vân Khánh	Chúng ta hãy cùng vỗ tay khen bạn. (Nếu bạn trả lời sai- hãy hỏi: Bạn sẽ mời ai trợ giúp.)
Vân Khánh	Các bạn hãy tiếp tục lên hái những bông hoa tươi thắm nào?
Hiếu	Mời bạn.....
Hiếu kết thúc trò chơi	Thật là nhanh phải không các bạn? Trò chơi “Vui cùng hái hoa dân chủ” đã kết thúc rồi! Qua trò chơi này, chúng mình đã củng cố thêm kiến thức đã học. Các bạn nên tự tìm hiểu thêm những câu

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGỮ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

	hỏi khác nữa nhé! Các bạn có đồng ý không?
	Sau đây chúng mình sẽ chuyển sang một phần thi vô cùng thú vị. Đó là phần sáng tạo. Mời đội Thánh Gióng và Thạch Sanh lên trình bày phần sáng tạo của đội mình.(Một đội vẽ tranh, một đội đóng kịch)
Giang	Mời bạn lên trình bày Mời 4 bạn bất kì
My	Các bạn còn có rất nhiều bức tranh đẹp nữa và làng mình sẽ tiếp tục với những bức tranh còn lại vào tiết học buổi chiều nhe! Hôm nay nhóm kịch “Thầy bói xem voi” đã đem đến cho làng ta nhiều tiếng cười phải không nào? Cả làng cho hai đội một tràng pháo tay nào?
Giang	Hôm nay các bạn thấy hội làng mình có vui không? Sau đây tôi xin mời ban giám khảo lên trao quà cho đội thắng cuộc trong cuộc thi của “Làng vui chơi, làng ca hát” ngày hôm nay.
My	Kính thưa các thầy cô giáo! Thưa các bạn học sinh lớp 6E! Em xin thay mặt tập thể lớp 6E cảm ơn sự giúp đỡ của cô Huyền đã giao việc cho các nhóm để chúng em có một tiết học vui vẻ và có ý nghĩa. Em xin mời cô giáo tổng kết tiết học ngày hôm nay.

3. Tổ chức tiết ôn tập theo hình thức trải nghiệm: Làng vui chơi – Làng ca hát trên lớp

Dạy học Ngữ văn gắn với đời sống luôn là vấn đề mà tôi và rất nhiều giáo viên trăn trở. Biến một tiết ôn tập thành một làng vui chơi- làng ca hát sẽ giúp cho các em học sinh hòa mình vào không gian chơi mà học, học mà chơi, tránh được tình trạng nhàm chán trong tiết ôn tập. Tôi đã tổ chức lớp thành hai đội chơi đội Thánh Gióng và đội Thạch Sanh sẽ tham gia vào các cuộc thi nhằm ôn tập những kiến thức về văn học dân gian đã học những tuần trước. Tôi luôn hướng tới nguyên tắc giao tiếp, tích hợp, tích cực hóa hoạt động học sinh, phát triển lời nói (giao tiếp, thực hành), phát triển tư duy, chú ý đến đặc điểm tâm lí lứa tuổi, biến lớp học thành môi trường vui chơi, gần gũi để các em có thể giao lưu, trao đổi một cách vui vẻ mà vẫn tiếp thu được kiến thức một cách hiệu quả nhất, kích thích sự hứng thú trong các tiết dạy học Ngữ văn bởi các em vừa học vừa chơi không cảm thấy tiết học tẻ nhạt. Để tiết ôn tập được ứng dụng một cách có hiệu quả nhất trong giao tiếp và trở thành “ngôn ngữ sống” thì tôi thấy rằng việc sáng tạo trong tiết ôn tập là rất hiệu quả. Trong Làng vui chơi, làng ca hát các em được hát, diễn vẽ, đóng kịch, vẽ tranh, bình luận... để tiếp cận kiến thức

mình học khiến cho kiến thức đến với các em một cách nhẹ nhàng, không nhàm chán. Có nhiều học sinh rất rụt rè, nhút nhát, nhiều khi ngồi dưới lớp mà không dám nói nhưng khi các em tham gia vào “Làng vui chơi – Làng ca hát” các em đã hòa nhập hơn, dần thể hiện mình, giảm bớt được sự nhút nhát, các kĩ năng được phát triển tốt hơn., sẽ khiến các con tự tin hơn, chú ý lắng nghe hơn và hiểu bài nhanh hơn và đặc biệt sẽ khơi gợi trong các em vui chơi, sáng tạo trong học văn nói chung và các tiết ôn tập khác nói riêng. Việc giảng dạy trên lớp luôn gắn với thực tiễn đặc biệt là các tiết ôn tập khiến các em luôn phải suy nghĩ, vận dụng kiến thức từng bài để đưa ra suy nghĩ cho từng tình huống mà các bạn nhóm khác nghĩ ra. Điều này giúp cho tiết học ôn tập học sinh không chỉ nhận được kiến thức mà còn nhận được kĩ năng sống cho riêng mình và hoàn thiện trong những tiết ôn tập tiếp theo. Trong tiết học gắn lí thuyết với thực tế các em phải sử dụng các khả năng phân tích, tổng hợp, liên tưởng, so sánh, ước đoán... trên nền kiến thức cơ bản thông qua các hoạt động bình tranh, bình luận về một tiểu phẩm, hay thảo luận về những vấn đề xã hội được đặt ra trong “Làng vui chơi – Làng ca hát”. Từ những tiết học như thế cả giáo viên và học sinh sẽ tự điều chỉnh, thay đổi sao cho phù hợp với các thành viên tổ mình trong các tiết học sau.

III. GIÁO ÁN MINH HỌA

Dưới đây là giáo án tôi biên soạn để trình bày một vài suy nghĩ nhỏ của mình về một vài biện pháp giúp học sinh yêu thích tiết ôn tập Ngữ văn ở trường THCS.

Tiết 54:

ÔN TẬP TRUYỆN DÂN GIAN

I. Mục tiêu tiết học :

1. Kiến thức:

- Nắm được nội dung, ý nghĩa của tất cả các truyện dân gian đã học.
- Hệ thống, phân loại truyện cổ dân gian, nắm vững đặc điểm từng thể loại cụ thể về nội dung tư tưởng và hình thức nghệ thuật.

2. Kĩ năng:

- Biết cách vận dụng kể chuyện tưởng tượng, sáng tạo truyện dân gian, sân khấu hóa truyện dân gian
- Rèn các kĩ năng thuyết trình, kĩ năng trải nghiệm các hoạt động, kĩ năng giao tiếp...

3. Thái độ:

- Biết trân trọng, góp phần giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp của truyện dân gian.

4. Định hướng phát triển năng lực và hình thành phẩm chất cho học sinh:

- Phát triển năng lực giao tiếp tiếng Việt, năng lực tự học, năng lực giải quyết vấn đề, năng lực hợp tác, năng lực thuyết trình, năng lực thẩm mĩ
- Góp phần hình thành phẩm chất: tự chủ, tự tin....

II. Đồ dùng dạy học

- Giáo viên: Bài soạn, tư liệu tham khảo, lập bảng hệ thống kiến thức
- Học sinh: Ôn tập kĩ thể loại, nội dung, nghệ thuật từng truyện

III. Phương pháp dạy học:

- Phương pháp vấn đáp, đàm thoại
- Phương pháp dạy học theo dự án
- Phương pháp sân khấu hóa tác phẩm dân gian
- Phương pháp thảo luận nhóm

IV. Tiến trình các hoạt động dạy học

1. Ổn định tổ chức

2. Hoạt động khởi động : Hát : Mở hội làng ta.

3. Hoạt động hình thành kiến thức : Ôn tập

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt	Năng lực và phẩm chất
Hoạt động 1 : Hướng dẫn học sinh ôn tập các thể loại văn học dân gian đã học qua phần mềm trực tuyến olm.vn ở nhà Học sinh tổ chức : “Làng vui chơi – Làng ca hát” Gv nhận xét, chốt kiến thức bằng bảng sơ đồ tư duy trên			

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGŨ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

máy học online Hoạt động 2: Tìm hiểu nội dung, ý nghĩa các câu chuyện dân gian. Trò chơi 1 : Trò chơi tiếp sức	Dẫn chương trình, điều khiển các hoạt động Mời các đội thi lên trình bày khái niệm thể nào là truyền thuyết, truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn, truyện cười. Thuyết trình, nhận xét, bổ sung Mời cô nhận xét, chốt kiến thức	I. Hệ thống các thể loại văn học dân gian đã học.	Năng lực sử dụng ngôn ngữ
Gv chốt, trao quà cho đội chiến thắng	Trả lời, nhận xét, bổ sung	- Truyền thuyết - Truyện cổ tích - Truyện ngụ ngôn - Truyện cười	Năng lực tự quản
Trò chơi 2 : Vui cùng hái hoa dân chủ			
Hoạt động Luyện tập : Cuộc thi : - Kể chuyện theo tranh - Vẽ và nêu cảm	Học sinh lên điều khiển lớp - Điều khiển trò chơi - Giới thiệu Luật chơi: - Lớp mình sẽ chia ra	II. Nội dung, ý nghĩa câu chuyện (Bảng phụ tổng kết)	

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGỮ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

nhận về chi tiết em ấn tượng nhất - Sân khấu hóa các văn bản đã học Gv chốt kiến thức, nhận xét tiết học và cho điểm nhóm xuất sắc nhất.	làm hai đội chơi, mỗi đội 4 bạn - Trong thời gian 2 phút các bạn sẽ phải thay phiên nhau lên đánh và dán tên các truyện và nội dung/ bài học đã được học ứng với các bức tranh của chúng tớ sao cho đúng. - HS chơi - HS chốt, nhận xét, mời cô nhận xét, chốt - Giới thiệu cách chơi - Trả lời câu hỏi, nhận xét, bổ sung - Các nhóm lên trình bày phần chuẩn bị của mình - Nhận xét - Mời GV lên tổng kết - Học sinh lên điều khiển lớp - học sinh kể chuyện dựa vào tranh - Học sinh nêu cảm nhận về chi tiết em thấy ấn tượng nhất - Học sinh đóng kịch “Thầy bói xem voi”.		Năng lực tự quản
--	--	--	------------------

Hoạt động Vận dụng

Thảo luận: Có ý kiến cho rằng ngày nay khi văn học viết đang rất phát triển thì văn

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGŨ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

học dân gian không còn phù hợp với cuộc sống hiện đại nữa, điều đó có đúng không? Chúng ta cần làm gì để giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp của nền văn học dân gian?

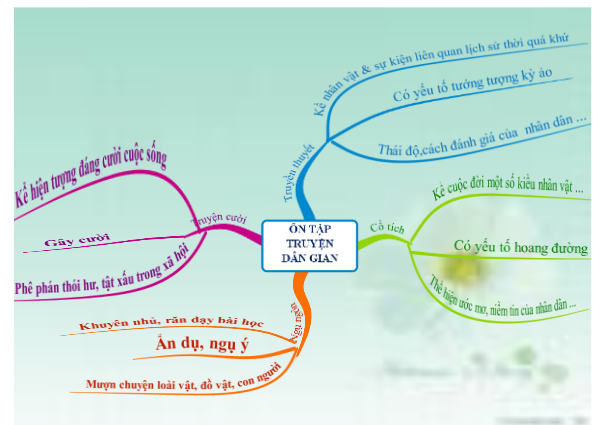
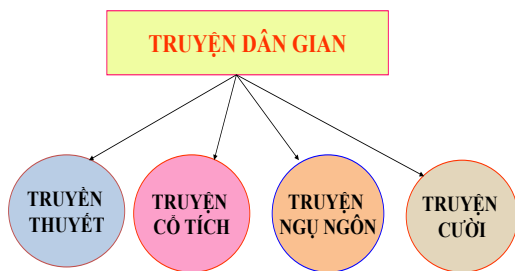
- GV kết bài

Hoạt động Tìm tòi mở rộng: Tìm những câu chuyện dân gian khác cùng đề tài với các câu chuyện dân gian đã học.

Dẫn dò:

- Nắm được khái niệm, đặc điểm của từng thể loại.
- Tiếp tục ôn tập, chuẩn bị các câu hỏi còn lại, giờ sau ôn tập tiếp.

* Giáo án Powerpoint minh họa:

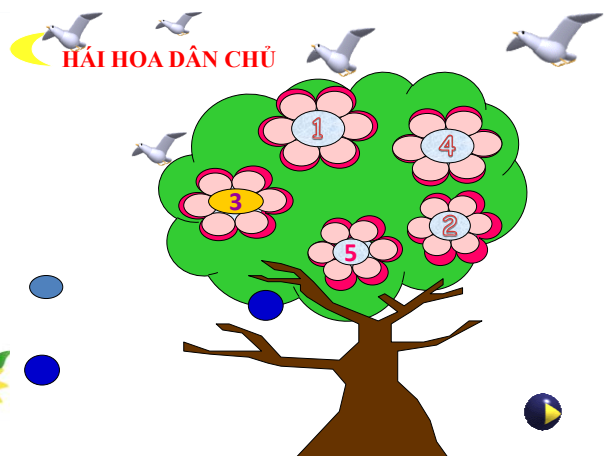

PHẦN II – TRÒ CHƠI TIẾP SỨC

AI NHANH HƠN

Luật chơi như sau:

- Lớp sẽ chia ra làm hai đội chơi, mỗi đội 4 bạn
- Trong thời gian 4 phút các bạn sẽ phải thay phiên nhau lên đính và dán tên các truyện và nội dung, bài học rút ra từ câu chuyện đã được học ứng với các bức tranh của chúng tôi sao cho đúng.
- Đội thắng sẽ được một phần quà

PHẦN III – SÁNG TẠO VĂN HỌC

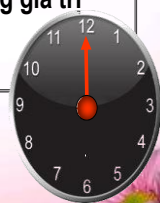
THẢO LUẬN NHÓM

Nhóm 2 học sinh

Thời gian: 1 phút

Nội dung:

Có ý kiến cho rằng ngày nay khi văn học viết đang rất phát triển thì văn học dân gian không còn phù hợp với cuộc sống hiện đại nữa, điều đó có đúng không? Chúng ta cần làm gì để giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp của nền văn học dân gian?

Hướng dẫn về nhà:

- Học thuộc khái niệm truyền thuyết, truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn, truyện cười.
- Soạn Tiết 55 – Ôn tập truyện dân gian (tiếp)

Bài học đến đây là kết thúc

Cảm ơn các thầy cô giáo cùng toàn thể các em!

IV. KẾT QUẢ THỰC HIỆN;

Sau quá trình thực hiện những kinh nghiệm của mình trong việc giúp học sinh yêu thích tiết ôn tập môn Ngữ văn ở trường THCS nhằm giúp các em giảm tình trạng sợ học tiết ôn tập văn trong tiết học Ngữ văn, đến học kì II của năm học 2019-2020 tình hình học Ngữ văn nói chung ở những lớp tôi dạy đã có rất nhiều chuyển biến và mang lại hiệu quả thiết thực:

Các em không cảm thấy các tiết ôn tập ngữ văn tẻ nhạt, nhàm chán nữa mà giờ học trở nên sôi nổi từ đầu đến cuối tiết. Việc rèn kĩ năng nói của các em hiệu quả hơn rất nhiều và đặc biệt đã phát huy được tính tích cực, chủ động, sáng tạo, phát triển tư duy logic, năng lực của học sinh một cách cao nhất so với lối học cũ đồng thời qua từng tiết học các kĩ năng sống dần được hình thành và phát triển. Trong giờ học các em tích cực tham gia đóng góp xây dựng bài nhiều hơn. Một số em từ thụ động tiếp thu bài, lười giờ tay phát biểu nay đã mạnh dạn hơn và hăng hái hơn trong các tiết tôi dạy như em: Lê Thị Châu Giang, Nguyễn Thanh Sơn, Nguyễn Hoài Nam... Trước đây trong giờ học rất ít khi thấy các em giờ tay phát biểu nhưng bây giờ trong một tiết học em xung phong trả lời câu hỏi từ 2-3 lần.

Nhìn chung sau nỗ lực của cả thầy và trò thì kết quả điều tra qua các lớp tôi dạy có nhiều chuyển biến rõ rệt và đáng mừng:

Môn Ngữ văn	Năm học 2018-2019	Năm học 2019-2020
Yêu thích học tiết ôn tập Ngữ Văn	55,3%	100 %
Tích cực tham gia hoạt động	58,6%	99%
Kĩ năng nói	54% đạt Tốt	92% đạt Tốt

Tôi nhận thấy: Khi chưa đổi mới giờ học mang tính áp đặt nặng về lí thuyết, chất lượng chưa cao. Sau khi vận dụng một số phương pháp tích cực, gắn với thực tiễn trong dạy học ôn tập Ngữ văn một cách khoa học, sáng tạo, tôi thấy chất lượng tiết dạy được đảm bảo hơn, học sinh tích cực, chủ động hơn, giờ học sôi nổi hẳn lên, các em học bài nhanh và nắm bắt kiến thức được chắc hơn, nhớ bài lâu hơn.

Kết quả đánh giá cụ thể bằng phiếu trắc nghiệm sau giờ học ở các lớp tôi dạy thu được kết quả như sau:

MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGỮ VĂN Ở TRƯỜNG THCS

	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém
Chưa đổi mới	25%	30%	30%	14%	1%
Đã đổi mới	50%	40%	10%	0%	0%

C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

I. Kết luận:

Trên đây là một vài ý kiến của tôi về kinh nghiệm “MỘT VÀI BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH YÊU THÍCH TIẾT ÔN TẬP NGỮ VĂN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ”. Nhận thức được sự quan trọng của vấn đề này tôi đó, đang và sẽ tiếp tục học tập, đúc rút kinh nghiệm, nâng cao năng lực chuyên môn, học hỏi kinh nghiệm của các bạn đồng nghiệp trong và ngoài nhà trường để làm tốt nhiệm vụ của mình, giúp học sinh yêu thích, học tập bộ môn tốt hơn, có hứng thú học tập và cảm thấy nhớ, muốn đến tiết học tiếp theo. Bản thân tôi sẽ tiếp tục dành nhiều thời gian để tìm con đường và phương pháp tốt nhất giúp học sinh nắm bắt kiến thức một cách vững vàng; tiếp tục trao đổi học hỏi đồng nghiệp về phương pháp và chuyên môn.

Với kinh nghiệm của một giáo viên mười năm trong nghề bài viết của tôi chắc chắn sẽ không tránh khỏi nhiều thiếu sót. Rất mong nhận được sự giúp đỡ của các đồng chí lãnh đạo và các đồng chí đồng nghiệp để bản thân tôi khắc phục và hoàn thiện hơn cho kinh nghiệm của mình.

II. KHUYẾN NGHỊ:

1. Về phía nhà trường: Thư viện nhà trường cần bổ sung thêm một số tài liệu về dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh để giáo viên mượn tham khảo.
2. Về phía đồng nghiệp: Trong những giờ văn, giáo viên cần giao việc cụ thể cho các em thực hiện, nhất là khâu chuẩn bị như thu thập, xử lý thông tin theo hệ thống (thời gian, đề tài, chủ đề), sưu tầm, giới thiệu... Và có những định hướng để các em tìm hiểu, khám phá và phát triển năng lực của mình
3. Về phía nhà giáo dục: Để đáp ứng nhu cầu của người dạy cần biên soạn thêm một số tài liệu cụ thể về dạy học theo định hướng phát triển năng lực và in thêm một số giáo án mẫu dạy học Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh và giáo dục kỹ năng sống trong môn Ngữ văn để giáo viên tham khảo.

Hà Nội, ngày 15 tháng 3 năm 2020

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sách giáo khoa Ngữ văn 6, 7, 8, 9 (tập I + II) THCS- NXB Giáo dục.
2. Tài liệu hướng dẫn tổng kết, đúc rút sáng kiến kinh nghiệm giáo dục tiên tiến năm học- Sở GD- ĐT Hà Nội.
3. Luật giáo dục- NXB GD.
5. *Đổi mới phương pháp dạy học*- sách BDTX chu kì 1997-2000- NXB GD
6. Dự án phát triển Giáo dục THCS II, Bộ GD-ĐT- TS: Đặng Thị Thu Thủy- Viện khoa học giáo dục Việt Nam.
7. Nguyễn Hữu Châu- *Những vấn đề cơ bản về chương trình và quá trình dạy học*, NXB Giáo dục, 2005.
8. Nguyễn Ngọc Bích, Tôn Quang Cường, Phạm Kim Chung, Tập bài giảng: *Phương pháp và Công nghệ dạy học*, Khoa Sư phạm – ĐHQGHN, 2007.
9. Phạm Viết Vượng, *Giáo dục học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2007.
10. Sách giáo viên ngữ văn lớp 6,7,8, 9 (Tập I+II) – NXB Giáo dục.
11. Sách Chuẩn kiến thức kĩ năng môn Ngữ văn THCS– NXB Giáo dục.
12. Tài liệu bồi dưỡng giáo viên dạy học, kiểm tra đánh giá theo chuẩn kiến thức kĩ năng trong chương trình giáo dục phổ thông môn Ngữ văn cấp THCS của Bộ Giáo dục và Đào tạo.
14. Mạng Internet, violet, phần mềm olm.vn
15. Tài liệu tập huấn của PGS.TS Nguyễn Công Khanh